

Riksdagen

Uppteckningar vid

EU-nämndens sammanträden

2025/26:52

Fredagen den 25 september

§ 1 Utrikesfrågor – försvar

Försvarsminister Pål Jonson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikesfrågor –
försvar den 12 maj 2026

Återrapport från informellt ministermöte den 7–8 juni 2026

Återrapport från informellt ministermöte den 31 augusti – 1
september 2026

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikesfrågor – försvar den 28 september 2026

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Det är äntligen fredagsmorgon! Solen skiner, fåglarna kvittrar och EU-nämnden inleder sitt sammanträde.

Vi hälsar försvarsminister Pål Jonson välkommen. Vi börjar med en återrapport.

Anf. 2 Försvarsminister PÅL JONSON (M):

Herr ordförande! Jag har ingenting att tillägga vid sidan av den skriftliga rapport som vi har delgivit riksdagen.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 3, Aktuella frågor.

Anf. 4 Försvarsminister PÅL JONSON (M):

Herr ordförande! På dagordningen för FAC försvar den 28 september finns två dagordningspunkter. De handlar om stödet till Ukraina och aktuella frågor. I anslutning till FAC försvar äger det också rum ett styrelsemöte i ministerformat i Europeiska försvarsbyrån, EDA. Under de aktuella frågorna väntas den höga representanten ge en uppdatering om Rysslands hybridaktioner, den uppkomna översynen av försvars- och säkerhetsupphandlingsdirektivet och situationen i Mellanöstern.

Regeringen avser vid mötet att framhålla att grunden för att motverka de ryska hybridhoten är starka nationella förmågor och ett resolut gemensamt bemötande. EU har centrala instrument för att höja kostnaderna för Rysslands agerande. Genom försvarsberedskapsprojekt, Ukrainastöd, sanktionsinstrument, viseringsåtgärder och strategisk kommunikation finns det möjligheter att utforma svarsåtgärder som är

strategiska och kraftfulla på både kort och lång sikt. Därtill avser jag på mötet att beröra den kommande översynen av försvars- och säkerhetsupphandlingsdirektivet, som ligger till grund för lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet. Regeringen ser positivt på en översyn under förutsättning att den möjliggör regelförenklingar och möjliggör en snabbare militär uppbyggnad av den militära förmågan.

Anf. 5 MARKUS SELIN (S):

God morgon, ordförande! Jag har en fråga som kan gå in under olika dagordningspunkter. Och god morgon, försvarsministern! Kul att ses igen! Det var ett tag sedan.

Jag vill ställa en fråga om flaskhalsar. Försvarsministern nämner upphandling, EDA och liknande nu under dagordningspunkten Aktuella frågor. Jag skulle bara vilja få en liten uppdatering efter en sommar och en valrörelse. Vad ser försvarsministern för flaskhalsar just nu med EU-kappan när försvarsministern tar sig ned till måndagens möte?

Anf. 6 Försvarsminister PÅL JONSON (M):

Herr ordförande! Trevligt att ses igen, Markus Selin! Det vi har tittat på när det kommer till försvarsupphandlingsdirektivet ligger framför allt inom ramen för det som heter Omnibus Defence – man ska bland annat höja nivån för att kunna rikta upphandlingar snarare än att konkurrensutsätta. Vi ser i grunden positivt på detta. Det finns också en administrativ börda som hamnar på både företag och myndigheter när man använder det här upphandlingsdirektivet. I den andan kommer vi att verka för att se till att upphandlingsområdet inte blir ett område som hindrar militär förmågetillväxt i ljuset av det allvarliga säkerhetspolitiska omvärldsläget.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, EU:s stöd till Ukraina.

Anf. 8 Försvarsminister PÅL JONSON (M):

Herr ordförande! Denna dagordningspunkt handlar, precis som ordföranden sa, om EU:s militära stöd till Ukraina. Ukraina har stora finansiella utmaningar. De räknar själva med att behöva omfattande finansiering för sina militära behov under 2026 och 2027. Detta är till del ett resultat av det minskade bilaterala stödet till Ukraina under den senaste tiden.

Jag kommer vid mötet att fokusera på tre aspekter.

För det första avser regeringen att betona vikten av ett fortsatt förutsägbart och långsiktigt bilateralt stöd till Ukraina. Ukrainas militära behov fortsätter att vara omfattande. EU:s stödlån till Ukraina är ett viktigt bidrag, men det enskilt kan inte täcka Ukrainas behov. Regeringen avser likt tidigare att understryka att lånet enbart är ett komplement till ett fortsatt starkt bilateralt stöd.

För det andra avser regeringen att fortsätta understryka behovet av gemensamma ansträngningar på EU-nivå för att mobilisera ytterligare stöd. >>> **Sekretess enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen**

<<<Syftet är att möjliggöra för Ukraina att täcka de mest omedelbara behoven inför den stundande vintern. Regeringen avser vid mötet att stödja detta. Kommissionen har föreslagit att kvarvarande medel inom låneinstrumentet Safe ska komma till Ukrainas del. Regeringen kommer vid mötet att verka för ett sådant utfall. Regeringen kommer vidare att fortsätta verka för en skyndsam mobilisering av de tidigare blockerade medlen inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten.

För det tredje avser regeringen vid mötet att välkomna den strategiska översynen av Eumam Ukraina. Det är viktigt att insatsen anpassas för att kunna möta Ukrainas skiftande behov. En viktig del i detta är att skapa förutsättningar för ökad närvaro i Ukraina när förutsättningarna så tillåter. Etableringen av ett samordningskontor i Kyjiv och moderniseringen av träningscentret är ett bra första steg. Efter att ha uppmärksammats av EU:s utrikestjänst på det brådskande behovet planerar Sverige för ett beslut om ett frivilligt ekonomiskt bidrag uppgående till 5 miljoner euro för modernisering av ett utbildningscenter i västra Ukraina, under förutsättning att det finns ett brett stöd för detta. Bidraget ryms inom den ram till Ukraina som riksdagen har beslutat om för 2026. Centret ska möjliggöra för Ukraina att genomföra utbildning i landet och är ett sätt att möjliggöra för Eumam Ukraina att verka i landet i framtiden när förutsättningarna så tillåter. Flera av EU:s medlemsstater har redan bidragit med finansiering.

Anf. 9 MARKUS SELIN (S):

Ordförande! Vi socialdemokrater välkomnar initiativet. Det är såklart oerhört viktigt att stå bakom Ukraina.

Medskicket är såklart att man ska se till att de här medlen omsätts i praktisk försvarsförmåga. Det är lite kopplat till min fråga under dagordningspunkt 3. Jag ska inte på något sätt sammanfatta den här mandatperioden, men vi har haft lite olika behov och trånga sektorer. Om vi backar bandet till hösten 2022, när den här mandatperioden började, var det ammunitionsbrist, som vi har hanterat. Det har varit brist på satellitförmåga, luftförsvar och så vidare.

Det blir som en liten kopia av min fråga under dagordningspunkt 3, ordförande: Vad ser försvarsministern just nu som de största behoven? Vad är det som Ukraina verkligen efterfrågar? Det har ju gått som en röd tråd att det ska utgå från Ukrainas behov.

Anf. 10 Försvarsminister PÅL JONSON (M):

Herr ordförande! Jag tackar Markus Selin för frågan. De ukrainska behoven är stora, framför allt på luftförsvarsområdet. Det handlar om att Ryssland har skalat upp sin produktion av ballistiska robotar. Då behöver man ha en förmåga att ”ta ut” de här ballistiska robotarna. Där handlar det om Patriotsystemet. Sverige har jobbat aktivt för att använda PURL-paket för att finansiera detta. >>> **Sekretess enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Vid sidan av det ingår Sverige också i ett projekt som heter Freyja tillsammans med Ukraina och ett tiotal andra länder. >>> **Sekretess enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Sedan är finansieringen enormt viktig för Ukraina. Ukraina har förutsättningar att producera väsentligt mer försvarsmateriel om de har

2025/26:52
25 september

ekonomiska tillgångar – därav regeringens position inför det här mötet.
>>> ***Sekretess enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen*** <<<

Herr ordförande! Jag vill också ta upp frågan om de 5 miljonerna euro. Vi bereder nu den frågan och tittar på den. Vi har också indikationer på att även andra länder eventuellt skulle kunna bidra till uppbyggnaden av träningscentren. Detta är lite rörlig materia, men jag ville bara för ordningens skull informera nämnden om det. Det här beror också lite grann på hur andra länder agerar.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Övriga frågor.

Anf. 12 Försvarsminister PÅL JONSON (M):

Jag har inget att tillägga.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi så mycket för informationen. Vi tackar också för deltagandet vid dagens sammanträde i EU-nämnden och önskar en trevlig helg när det blir dags och lycka till på rådet.

Anf. 14 Försvarsminister PÅL JONSON (M):

Jag tackar herr ordföranden och nämndens ledamöter. Trevlig helg!

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Nu har försvarsministern varmt upp EU-nämnden för migrationsminister Johan Forssell, som vi härmed hälsar välkommen. Vi börjar med en återrapport.

Anf. 16 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

God morgon, herr ordförande och nämnden! Under punkten om återrapporteringen hänvisar jag till den skriftliga rapporten. Men om det finns några frågor om mötet den 4–5 juni i år utvecklar jag såklart gärna detta.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 3, Det övergripande läget i Schengenområdet. Vi börjar med dagordningspunkt 3 a, Uppdatering om situationen.

Anf. 18 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Jag vill för sakens skull säga att jag svarar på frågor även om de andra mötena. Det var ju tre möten totalt. Jag hänvisar till den skriftliga rapporten gällande alla de tre mötena.

Herr ordförande! Som ni vet är tillståndet i Schengenområdet en återkommande punkt på Schengenrådets dagordning. Syftet är att regelbundet följa upp läget i området och lyfta frågor som behöver diskuteras eller åtgärdas. Den här Schengenbarometern är som sagt en återkommande punkt. Den tas fram tre gånger om året. Vid det här mötet väntar vi oss att kommissionen ger en lägesuppdatering av tillståndet utifrån ett antal indikatorer som tagits fram. Det handlar bland annat om irreguljär migration, internationellt skydd, återvändande och inre säkerhet. När det gäller den inre säkerheten framhålls i barometern att den gemensamma prioriteringen nu är att minska gapet mellan formell regelefterlevnad och operativ effektivitet. Vad handlar då det om? Jo, till exempel om att utnyttja unionens storskaliga it-system fullt ut.

Från regeringens sida välkomnar vi barometern, som ger en överblicksbild över situationen i området. Vi förordar dock att den framöver berör samtliga områden som omfattas av det här, inklusive viseringar. Det handlar till exempel om utfärdande av viseringar till ryska medborgare. Det är en fråga som regeringen har lyft och som jag har talat om här i nämnden tidigare. Vi ser att antalet ryska medborgare som kommer till unionen på turismviseringar fortfarande ligger väldigt högt.

Vi väntar oss också att flera medlemsstater kommer att beröra sommarens händelser i Ceuta under den efterföljande diskussionspunkten. Denna handlar om hur EU kan stärka den inre säkerheten inom Schengenområdet – även om det inte berörs i det skriftliga underlaget till just den här punkten.

Regeringen anser att det är viktigt att EU och medlemsstaterna utreder orsaken till händelserna i Ceuta, inklusive tecken på en eventuell inblandning av främmande stat samt möjliga pullfaktorer, för att förhindra att liknande händelser inträffar igen. Kontrollen över de yttre gränserna är en fråga för alla medlemsstater. Vi står från Sveriges sida redo att stötta Spanien och andra medlemsstater i utsatta situationer.

Vi förväntar oss ingen diskussion under den här punkten på RIF-rådet. Vi tror att den i stället kommer att ske på punkten b.

Anf. 19 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Jag funderar lite på Spanien. Kanarieöarna och delen som ligger runt dessa ingår ju inte i Schengen, så varför kom detta upp? Ceuta ingår till exempel inte i Schengen men nämndes nu ändå under en punkt om Schengen. Jag vill reda ut detta.

Anf. 20 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Jag tackar för frågan! Det jag säger är att jag förväntar mig att den frågan kommer att tas upp av medlemsstaterna under diskussionen. Det finns dock ingenting i underlaget som berör detta. Det är skillnaden.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 3 b, Genomförandet av de prioriterade åtgärderna för Schengenrådets cykel: öka den inre säkerheten genom att förbättra informationsutbytet och dra nytta av den tekniska utvecklingen.

Anf. 22 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr ordförande! Under denna dagordningspunkt väntas en diskussion om hur EU kan stärka den inre säkerheten inom Schengen genom förbättrat informationsutbyte, effektivt operativt polisarbete och ökad användning av ny, innovativ teknik. Diskussionen väntas särskilt röra hur medlemsstaterna kan säkerställa fullt genomförande och effektiv användning av befintliga interoperabilitetsverktyg.

Regeringen stöder ambitionen om att stärka den inre säkerheten i Schengenområdet genom ett fördjupat samarbete inom brottsbekämpning och ett ändamålsenligt nyttjande av ny teknik. Därför behöver vi säkerställa ett fullständigt nyttjande av de verktyg som finns tillgängliga, såsom Prüm II, Schengens informationssystem, Europols kommunikationsplattform och informationsutbytesdirektivet. Jag läser inte upp förkortningarna, men jag har dem redo här om ni vill veta dem.

Fingeravtryck och andra biometriska uppgifter är ofta avgörande verktyg för att identifiera individer med falska eller till och med multipla identiteter. Därför vill regeringen lyfta upp att SIS – som i det här fallet är

informationssystemet – bör användas till sin fulla potential, särskilt när det gäller biometriska data.

2025/26:52
25 september

Medlemsstaterna behöver få tid att utvärdera effekterna av dessa reformer. En sådan ansats bidrar till att framtida initiativ bygger på ett dokumenterat mervärde och minskar risken för överlappningar, ineffektivitet och onödig administrativ börda.

Eventuella nya initiativ som kan komma måste övervägas i ljuset av medlemsstaternas genomförandekapacitet samt de juridiska, operativa, tekniska och budgetmässiga insatser som följer. Först därefter kan medlemsstaterna dra slutsatser om behovet av gemensamma lösningar för standarder, juridiska krav och informationssäkerhet.

När det gäller innovativa tekniska lösningar bör EU bygga vidare på befintliga strukturer – särskilt Europol Innovation Lab och European Clearing Board – för att samordna behov, främja samarbete samt undvika fragmentering och dubbelarbete.

Regeringen ser särskilt positivt på det arbete som bedrivs inom European Clearing Board för att kartlägga och prioritera medlemsstaternas kapacitetsbehov. Genom ökad informationsdelning, återanvändning av befintliga lösningar och samordning av teknologisk kapacitetsutveckling kan medlemsstaterna använda tillgängliga resurser bättre samt säkerställa att investeringar omsätts i konkreta, operativa resultat.

För att sammanfatta är ett effektivt informationsutbyte en grundförutsättning för ett starkt Schengen. Fokus bör ligga på ett fullständigt och effektivt verkställande av nya regelverk, system och samarbeten.

Jag svarar gärna på frågor!

Anf. 23 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Jag tackar statsrådet för redogörelsen.

Jag tycker att det är jättebra att regeringen lägger så stor vikt vid hur man ska undvika dubbelarbete och att man inte ska utveckla något nytt innan man har full koll på det som redan finns och det har utvärderats. Med anledning av det har jag en fråga som gäller SIS och biometriska uppgifter.

Det finns vissa farhågor om biometriska uppgifter som handlar om att de kan träffa fel personer och om vilka stater som utvecklar systemen. Det finns ganska många farhågor när det gäller biometriska system. Jag skulle vilja höra regeringens syn på detta eftersom man här är så positiv att man vill använda det fullt ut.

Anf. 24 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Det här är ju en diskussionspunkt som kommer upp på RIF. Det är inget beslut som ska fattas, men de Schengenutvärderingar som hela tiden sker – vid tre tillfällen per år – har konsekvent pekat på vikten av att den här informationen matas in i SIS. Det finns en anledning till detta. Det handlar om att säkerställa att vi inte har personer i unionen som har falska identiteter eller multipla identiteter.

Här finns kopplingar inte bara till irreguljär migration utan också till kriminalitet. Det är dessa skäl som ligger i den vågskålen – alltså att veta vilka som befinner sig i unionen och att personer inte ska vara här som helt enkelt inte har rätt att vara det. Ibland är de till och med här med skadliga avsikter.

Det är naturligtvis alltid en balans mellan detta å ena sidan och å andra sidan att värna rättssäkerhet och integritet. Vad vi kan se hittills i den här diskussionen tycker vi dock att den balansen ligger rätt. Sedan finns det också olika utvärderingsmekanismer för detta. Det är som jag sa en återkommande sak som hela tiden tas upp på den här typen av möten.

Regeringens linje är att detta är befogat och att det finns en rimlig balans i dag.

Anf. 25 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Jag tackar statsrådet för dragningen.

Jag har en fråga som ligger i linje med det Vänsterpartiet har framfört. Det gäller det som statsrådet också tryckte på, alltså balansen mellan integritet och träffsäkerhet. Detta betonas också när det gäller vilken teknik som kan vara användbar och som kan komma att användas i det här arbetet.

Från mitt perspektiv är det väldigt viktigt att den befintliga informationen kan flöda dit där den behövs för att underlätta att bekämpa brottslighet med mera, men som jag läser detta finns det också en diskussionspunkt som handlar om hur man också kan använda sig av AI för att samordna informationen, som också innefattar biometrisk data.

Med detta sagt undrar jag om statsrådet på mötet också skulle kunna betona just balansen mellan integritet och träffsäkerhet? Det är ju väldigt viktigt, och det framgår inte riktigt – och det kanske är för tidigt att kunna utröna – vilka som äger denna data och hur den kan komma att användas. Vi vet att det också finns stora säkerhetsaspekter av att ge bort, eller att kunna loopa in, väldigt mycket om EU:s medborgare till stora AI-system.

Jag undrar om statsrådet på mötet skulle vilja trycka på just balansen mellan integriteten och träffsäkerheten.

Anf. 26 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr ordförande! Jag tackar ledamoten för frågan.

Det är naturligtvis en balans, och detta har regeringen framfört i olika sammanhang. Sedan måste denna balans ärligt talat också se lite olika ut beroende på vilken situation man befinner sig i. Det är inte så att frånvaron av kontrollåtgärder alltid per se ökar den enskildes integritet.

Det här är nästan ett filosofiskt resonemang som handlar om frihetsparadoxen i den politiska filosofins värld – av Robert Nozick, ni som är bekanta med honom. Det är möjligen spridda skurar som är det här runt bordet.

Ibland måste ju friheten inskränkas för att kunna bevaras, och frånvaron av kontroller leder ibland faktiskt till att den enskildes integritet utmanas på ett väldigt allvarligt sätt. Det ser vi återkommande exempel på.

Nu har det väl inte varit en jättestor diskussion om detta i Sverige de senaste åren, men jag kan garantera att den i många andra europeiska länder är väldigt levande.

Bara för att ta ett exempel har vi kunnat se ett antal väldigt allvarliga terrordåd utförda av personer som inte har laglig rätt att vara i unionen och som borde lämna den. Där har frånvaron av kontroller och av verkställande inneburit att personer med väldigt skadliga avsikter har kunnat vara kvar. Det är så klart inte normalbilden, men jag vill bara säga att detta finns.

Det handlar om att hitta balansen, och från regeringens sida tycker vi att det som ligger på bordet är väl avvägt och att de system som finns ska användas. Om man jämför med andra – man kan till exempel jämföra med USA – är det fortfarande på en ganska sparsmakad nivå. Systemen möjliggör ju potentiellt väldigt mycket mer än vad som finns i detta, både när det gäller SIS och de andra systemen. Att kunna dela den information som finns i dag mellan medlemsstater är faktiskt någonting som borde ha möjliggjorts för länge sedan, och frånvaron av detta informationsutbyte har varit väldigt skadligt för vår gemensamma säkerhet.

Med detta sagt tycker vi i den här diskussionspunkten att den nuvarande balansen är bra. Man ska naturligtvis alltid vara vaksam, inte minst inom AI-frågorna, för ingen vill bygga upp onödiga kontrollmekanismer eller onödig övervakning. Detta ligger också i flera delar i regeringens ståndpunkt, alltså att snarare använda det som finns än att bygga upp nya strukturer. Men att tekniken finns där och att den måste användas samt att balansen måste se annorlunda ut i dag än den gjorde för 5–15 år sedan är för regeringen centralt och väldigt naturligt.

Anf. 27 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Jag tackar statsrådet för svaren.

Jag är just nu i valet och kvalet om huruvida jag ska anmäla en avvikande ståndpunkt eller inte, för jag tycker att statsrådet inte riktigt svarar på frågorna om de farhågor som finns eller om de säkerhetsbrister och säkerhetsrisker som finns i att den data som samlas in används av tredjeland.

Jag tycker inte heller att jag riktigt fått svar gällande de brister som finns i biometrin, där det så att säga kan kopplas fel. Det finns flera undersökningar som visar att biometrin oftast funkar väldigt bra på vita människor men sämre på människor med en annan hudfärg, beroende på hur man har tagit fram systemen.

Innan jag bestämmer mig skulle jag vilja höra statsrådet säga någonting mer om de brister som finns med AI och biometri och hur man kan undvika dessa brister – eller snarare risker.

Anf. 28 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Jag tackar för en väldigt avgränsad fråga om riskerna med AI. Jag förstår naturligtvis vad frågeställaren far efter, men jag vill då återigen upprepa det jag sa om att den stora risken i dag är att inte använda de system som finns. Att fortsätta med en situation där personer kan ta sig in i unionen och stanna kvar här utan laglig uppehållsrätt är den stora risken, skulle jag säga.

Det handlar som jag sa om att hitta en balans. Det här är en punkt som återkommer tre gånger per år då de här sakerna diskuteras. Vi känner i dag inte till några omedelbara brister i systemen. Skulle det uppkomma sådana skulle vi titta på det och såklart rätta till det. Det skulle vara den svenska regeringens position. Där är vi dock inte i dag.

Tvärtom tycker vi att detta är viktigt att få på plats, och det borde ha skett för länge sedan. Det, om något, har varit en brist och en risk. Vi måste helt enkelt veta vilka som befinner sig i unionen.

Anf. 29 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Jag tackar statsrådet för svaret.

Jag vill vara tydlig med att vi här i rummet är överens om mycket när det gäller Schengen. Det gäller hur man ska undvika att personer som inte ska vara i unionen ändå är det, till exempel att terrorister och kriminella får tillgång till unionen.

Vi är överens om mycket, men jag tycker ändå att statsrådet viftar bort de farhågor som finns vad gäller säkerhetsrisker. Det handlar om säkerhetsrisker när det gäller användande av AI och de risker som finns med biometri. Därför vill jag anmäla en avvikande ståndpunkt med hänvisning till det jag har framfört – och även det som Miljöpartiet framförde.

Anf. 30 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Jag vill tacka Vänsterpartiet för en väl formulerad avvikande ståndpunkt, som jag gärna ansluter till.

Anf. 31 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

En fråga: Är det en uppfattning att Sverige inte bör genomföra SIS? Vad är ståndpunkten? Om det finns några konkreta brister som jag ska ta upp, vill jag gärna veta vilka de är. Eller är det fråga om mer allmänna risker på temat att tekniken kan användas fel?

Anf. 32 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Det senare. Jag tyckte att statsrådets svar inte var tillräckligt tydligt utan mer antydde att det inte fanns några risker.

Anf. 33 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Det var en ovanlig ordning att få frågor från statsrådet i EU-nämnden!

Det som jag och Miljöpartiet är helt överens om är att det inte ska finnas olika barriärer inom olika myndigheter vad gäller informationen. Den måste komma fram där den behövs.

Precis som statsrådet har lyft fram är det här en diskussionspunkt. Det är en fråga om vilka tekniska lösningar man vill se på EU-nivå. Även AI nämns. Vi är överens om distinktionen att informationsflödet mellan myndigheter är en sak. Där backar vi upp regeringen. Men Miljöpartiet hade gärna sett att man i den svenska ståndpunkten lyfter fram farhågor och risker med AI.

Vilka äger datan? Hur kan den användas? Vad innebär biometriska data? De risker som finns kopplade till dessa frågor är inte riktigt uttalade, och jag uppfattar att statsrådet inte är villig att framföra detta på rådets möte. Därför anmäler jag avvikande ståndpunkt.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att nämndens ledamöter kommer att behöva vänja sig vid att få frågor från statsråden, nu när vi har en övergångsregering. De anstränger sig särskilt för att tillgodose nämndens olika inspel och infall.

Anf. 35 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Jag har inte så mycket mer att tillägga. Min fråga var mer kopplad till det intryck jag fick, nämligen att det skulle finnas konkreta brister. Men det framgår inga sådana konkreta brister i vårt underlag. Jag hörde inte heller något konkret nämnas här. Sedan kan det finnas allmänna farhågor på temat om tekniken fungerar tillräckligt bra.

Jag vill bara understryka att den diskussionen är lite daterad i den delen, nämligen att beslut redan är fattat om att införa detta. Nu handlar det om implementeringen. Vi har ju pratat om SIS under flera år.

Jag tar naturligtvis intryck av diskussionen och tar med mig de uppfattningar som finns.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Med en avvikande ståndpunkt anmäld från Vänsterpartiet och Miljöpartiet konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Förbättra återvändandena genom ökat samarbete kring återtagande med prioriterade tredjeländer.

Anf. 37 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr ordförande! Återvändandet av personer som vistas olovligt i EU står fortfarande högt på EU-agendan. Ett effektivt återvändande är viktigt för legitimiteten i asylsystemet. Det är också viktigt för att EU:s migrations- och asylpakt ska få avsedd effekt.

Vid det extra RIF-möte som hölls med anledning av händelserna i Ceuta framhölls också återvändande som en förutsättning för att kunna hantera liknande situationer i framtiden. Återvändande har diskuterats under en längre tid. Trots det så kvarstår stora utmaningar, och återvändandefrekvenserna är fortfarande på en låg nivå.

Det är mot den bakgrunden som ordförandeskapet på RIF-rådet återigen vill fokusera på återtagandesamarbete med tredjeländer.

Europeiska rådet har vid upprepade tillfällen uppmanat till användning av alla relevanta politikområden för att förbättra återtagandesamarbetet med berörda tredjeländer. För att uppnå ett bättre resultat föreslår ordförandeskapet tydligare politisk styrning från rådet – detta för att den breda verktygslåda som står till förfogande, vilket inkluderar att såväl viseringssanktioner, handelsåtgärder, diplomatiska påtryckningar som strategisk användning av EU:s utvecklingsbudget ska kunna få avsedd effekt i tredjeländssamarbetet.

Det som föreslås är att rådet regelbundet diskuterar samarbetsnivån och lämpliga åtgärder utifrån denna verktygslåda i förhållande till ett urval av särskilt prioriterade tredjeländer. Det kan framför allt handla om tredjeländer vars medborgare väntas omfattas av gränsförfarandet, som fordrar särskilt snabba återvändandeprocesser. Det här är också helt i linje med de ståndpunkter som vi sedan länge har drivit från den svenska regeringens sida.

För det första: EU-samarbetet med tredjeländer är en central aspekt av migrationspolitiken. I första hand bör återvändande ske självant, vilket också kan kombineras med andra stödinsatser för återintegrering.

För det andra: Vi stöder åtgärder som bidrar till ett effektivt återvändande, och att EU-gemensamma ansträngningar i dialogen med tredjeländer om ett effektivt återtagandesamarbete välkomnas.

För det tredje: Att det är viktigt att incitament och hävstänger inom alla relevanta politikområden nyttjas i dialogen, inklusive viseringsinstrumentet, handel och bistånd.

Vi ser därför positivt på mer fokuserade strategiska och handlingsinriktade diskussioner för att stärka den politiska styrningen och få en mer heltäckande och samordnad ansats på området. Samtidigt bör understrykas att återtagandesamarbete med tredjeländer endast kan få önskvärd effekt om medlemsstaterna också ser till att ha fungerande interna återvändandeförfaranden.

Anf. 38 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Jag kommer inte att bli så långgrandig. Det här är ju en fråga som jag har tagit upp många gånger. Jag hänvisar till tidigare avvikande ståndpunkter om att bistånd *inte* ska användas för återvändandearbete eftersom bistånd går till, bland annat, att utveckla länder.

Det är bekymmersamt när man arbetar tillsammans med icke-demokratiska länder, exempelvis Somalia och Afghanistan, när det gäller återvändande. Det är min avvikande ståndpunkt. Jag har inga frågor. Det här är välkänt.

Anf. 39 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Jag ska inte heller bli långgrandig. Även jag vill lyfta fram vår tidigare avvikande ståndpunkt, vilken innebär att vi motsätter oss att bistånd används i frågor om återvändande.

Anf. 40 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Även vi har en avvikande ståndpunkt sedan tidigare, som vi står fast vid.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Med avvikande ståndpunkter anmälda från Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Genomförandet av interoperabilitet.

Anf. 42 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Ordförande! Den här dagordningspunkten är återkommande på RIF-råden. Anledningen har varit förseningar i arbetet med flera av de nya systemen. Förseningarna har delvis påverkat genomförandet av andra system och lett till att sluttiden för genomförandet av interoperabiliteten dem emellan har fått flyttas framåt.

Som vi har sagt tidigare vid ett flertal tillfällen är det olyckligt med de upprepade förseningarna av genomförandet. Det är viktigt att kunna realisera nyttan av utvecklingsarbetena så snart som möjligt, för ökad säkerhet och för smidigare gränskontroll. Samtidigt måste såklart

tidsplanen vara realistisk och förutsägbart och ge mer tid för anpassning. Det är helt enkelt olyckligt.

2025/26:52
25 september

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Noterat!

Vi tackar så mycket för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6 under rubriken ”Övriga inrikes frågor”, Övriga frågor. 6 a, Aktuella lagstiftningsförslag. Det är information från ordförandeskapet.

Anf. 44 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Det är en informationspunkt, och vi avser att lyssna på informationen. Vi får se om det kommer något.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Genomförandet av migrations- och asylpakten. Det är en lägesrapport.

Anf. 46 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

På dagordningen finns även denna återkommande punkt om genomförandet av migrations- och asylpakten. Vi väntar oss att få en uppdatering av kommissionen om medlemsstaternas och även EU-byråernas hantering efter att pakten började tillämpas fullt ut den 12 juni i år.

Att det sker en uppföljning i rådet välkomnas eftersom det är viktigt att alla genomför det som vi har kommit överens om. Vid mötet kommer jag att ta del av den lägesuppdatering som kommissionen då ger oss.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Förstärkning av EU:s situationsmedvetenhet på migrationsområdet och kapaciteten för tidig varning, även under krissituationer.

Anf. 48 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr ordförande! Vid rådsmötet väntas en diskussion om hur väl EU:s situationsmedvetenhet, lägesbilder och förmåga att tidigt reagera på kriser fungerar. Mot bakgrund av händelserna i den spanska exklaven Ceuta under sommaren vill ordförandeskapet lyfta fram frågan om det finns luckor i de befintliga systemen och verktygen samt hur man kan säkerställa att den information som finns tillgänglig på ett mer effektivt sätt kan användas för att förebygga och hantera uppkomna krissituationer.

Sommarens händelser i Ceuta visar på hur snabbt situationer vid yttre gräns kan eskalera och utgöra en risk för Schengensamarbetet. EU måste ha beredskap för att en liknande händelseutveckling kan äga rum på vilken plats som helst vid EU:s yttre gräns.

Regeringen anser därför att det är viktigt att dra lärdom av situationen för att kunna förebygga liknande händelser i framtiden. Vi behöver gemensamt grundligt analysera vad som låg bakom händelseutvecklingen

i Ceuta, vilka lärdomar som kan dras samt på vilket sätt situationen kunde ha undvikits. Den aktuella diskussionen är därmed angelägen, och en genomgång av hur de befintliga verktygen och strukturerna kan stärkas är högst påkallad.

Inom EU har medlemsstaterna gemensamt utvecklat flera strukturer och verktyg som syftar till att skapa gemensamma lägesbilder och även identifiera mönster och trender kopplade till EU:s yttre gräns- och migrationsströmmar. Det gäller till exempel Eurosur, IPCR och Blueprint-nätverket. Regeringen anser att eventuellt nya strukturer, alltså tillkommande utöver dessa, måste vara tydligt motiverade av identifierade behov och inte duplicera befintliga strukturer och verktyg. Ett område som har nämnts i det sammanhanget är möjligheten att förstärka och utveckla informationsinhämtning från sociala medier.

Situationen i Ceuta understryker därtill vikten av en EU-gemensam respons på kriser och betydelsen av ett väl fungerande samarbete inom EU och med tredjeland för att bekämpa smuggelnätverk, bemöta irreguljära migrationsströmmar och möjliggöra ett mer effektivt återvändande och återtagande.

Anf. 49 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Jag vill upprepa det jag sa tidigare, nämligen att Ceuta inte ingår i Schengen. De migranter som har tagit sig dit har inte med automatik någon möjlighet att röra sig vidare inom Schengenområdet eller EU.

Jag hoppas verkligen att vi framöver får en regering som inte bidrar till desinformation, som inte kritiserar Spanien och som inte bidrar till än mer polarisering och hat mot migranter.

Jag tycker att det är viktigt att, precis som det står i ärendet, utreda vad som har hänt. Men det är också viktigt att människors rättigheter respekteras och att de få som är kvar får hjälp. De flesta har återvänt, men några är kvar och lever i nöd.

Jag konstaterar också att Spanien har utsatts för en smutskastningskampanj. Det är inte helt klart vad som har hänt, och jag önskar som sagt att man i sådana här fall håller sig lugn och inte börjar rikta misstankar och hat mot migranter och så vidare.

Anf. 50 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Jag har en fråga: von der Leyen hintade i sitt inriktningsstal om möjligheten att pausa asylrätten i krissituationer. Bedömer statsrådet att den här frågan kommer att komma upp i diskussionen?

Anf. 51 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Till att börja med känner jag inte till något hat mot migranter eller någon smutskastning. Jag vill kraftigt invända mot att det skulle finnas någon koppling till den svenska regeringen. Det är helt enkelt djupt felaktigt. Att däremot värna unionens yttre och inre säkerhet är en kärnfråga för den här regeringen.

Det är väldigt svårt för mig att bedöma vad andra länder kommer att ta upp när det finns 27 länder runt bordet. Det är väl inte helt omöjligt att frågan kommer att lyftas av någon givet att talet hölls för bara några dagar sedan. Det är dock ingen beslutspunkt i den delen, och vi har utöver talet

inte fått något underlag som tyder på det. Det är möjligt att frågan kommer att lyftas, men jag hade inte för avsikt att lyfta den i mitt inlägg i alla fall.

2025/26:52
25 september

Anf. 52 ANNA LASSES (C):

Tack, statsrådet, för svaret!

Jag uppskattar att statsrådet inte kommer att lyfta detta, eftersom vi är väldigt skeptiska till det. Det kommer att bli intressant att höra sedan vad som har sagts angående detta.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Med det konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 9, Genomförandet av EU:s strategiska ram för narkotika: narkotikarelaterade hot.

Anf. 54 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr ordförande! Vid RIF-rådet väntas medlemsstaterna utbyta erfarenheter och även diskutera vad som krävs för att stoppa hot och våld som den illegala narkotikahandeln för med sig över hela Europa.

Ordförandeskapet lyfter frågan om hur ett sektorsövergripande angreppssätt kan tillämpas för att hela samhället ska kunna bidra till att stoppa utvecklingen och hur det kan stärka motståndskraften hos individer, lokalsamhällen och familjer. Diskussionen är en del i EU:s så kallade strategiska ramverk för narkotika.

Regeringen anser att det behövs breda sektorsövergripande insatser för att minska både utbytet av och efterfrågan på narkotika och uppnå ett bättre skydd för människors liv, hälsa och säkerhet. Det krävs kraftfulla åtgärder för att bekämpa den narkotikarelaterade brottsligheten, eftersom de organiserade kriminella nätverk som är involverade i narkotikahandel utgör ett växande hot mot EU:s säkerhet, sociala sammanhållning och folkhälsa.

Ett helhetsperspektiv på samhällsnivå är avgörande för att effektivt bekämpa organiserad brottslighet. Samordning krävs därför mellan EU:s institutioner, byråer, medlemsstater och deras nationella, regionala och lokala myndigheter. Det är också viktigt att stärka samordningen och partnerskapen med civilsamhället och privata aktörer. Särskilt viktiga är insatser för att förebygga att barn och unga rekryteras till kriminella nätverk och för att motverka det narkotikarelaterade våldet. Det rör sig exempelvis om att bekämpa crime as a service och onlinerekrytering.

Anf. 55 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Jag tycker att det är jättebra att man tar upp insatser för att förebygga att barn och unga rekryteras till kriminella nätverk. Det borde innebära ett ökat fokus på förebyggande insatser. Nu är det visserligen en övergångsregering, men det vore ändå intressant att höra vilket fokus den här regeringen vill rikta på förebyggande insatser och vilka förebyggande insatser man vill använda i det här arbetet.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Med risk för att göra EU-nämnden till ett allmänpolitiskt seminarium ger jag ordet till statsrådet.

Anf. 57 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr ordförande! Jag tackar ledamoten för frågan.

EU:s narkotikastrategi antogs redan i våras, och av den framgår bland annat dessa delar. Det här består som sagt av flera delar. Det handlar om att bekämpa de kriminella nätverken och rekryteringen av unga men också om förebyggande insatser, till exempel att skydda folkhälsan och förebygga narkotikarelaterade skador. Sedan ska det här också implementeras nationellt, och det blir ju en svensk fråga. Att förebyggande insatser finns med framgår klart och tydligt av den strategi som vi antog i våras.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Med det konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 10, Hantering av säkerhetsutmaningar: bedömning av de europeiska nationella underrättelsetjänsterna.

Anf. 59 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr ordförande! Under den här dagordningspunkten väntas en lägesuppdatering ges gällande aktuella säkerhetshot mot EU och hur medlemsstaternas säkerhets- och underrättelsetjänster samarbetar för att möta dessa. Det här är en lägesuppdatering som görs under varje ordförandeskap, och vi har inte fått något material tillsänt eftersom frågan är av känslig natur.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 11, Den nuvarande geopolitiska miljöns inverkan på EU:s inre säkerhet.

Anf. 61 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Frågan om den geopolitiska miljöns inverkan på EU:s inre säkerhet är även den en återkommande punkt på RIF-dagordningen. Den här gången väntas diskussionen fokusera på de konsekvenser för EU:s inre säkerhet som Rysslands aggressionskrig mot Ukraina kan innebära. Det handlar exempelvis om risker kopplade till spridningen av vapen, utländska stridande som deltagit i kriget och den omfattande användningen av drönare.

EU har sedan 2022 en pågående dialog med Ukraina om inre säkerhet, och de potentiella konsekvenserna för EU:s inre säkerhet diskuteras också löpande inom ramen för bland annat EU:s arbete mot organiserad brottslighet, gränsförvaltning och stöd till Ukraina. Flera EU-myndigheter, bland annat Europol och Frontex, samarbetar också med Ukraina.

Regeringen välkomnar att EU-medlemsstaterna gemensamt vidtar åtgärder för att agera förebyggande och hantera de säkerhetshot som kan

uppstå på grund av Rysslands aggression mot Ukraina. Vapensmuggling, instrumentalisering av migration, människohandel och narkotikahandel är några exempel på hot mot den inre säkerheten som EU behöver vara extra vaksamt på.

Sabotage som utförs för att undergräva EU:s stöd för Ukraina har också drabbat flera av EU:s medlemsstater. Det är därför viktigt att medlemsstaterna gemensamt stärker sin motståndskraft mot sådana handlingar. Även cyberhot och andra hybridhot samt risker kopplade till den omfattande användningen av drönare ställer stora krav på samordning och på utbyte av information, kunskap och erfarenheter såväl på nationell nivå som på EU-nivå.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 12, Övriga frågor.

Anf. 63 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Det finns både en punkt a och en punkt b. På punkt a har vi inte fått någon information från kommissionen. Vi får se vad som kommer att sägas där.

På punkt b har vi toppmötet om säkerheten i Östersjön, som också är en övrig fråga. Vi avser att lyssna på den informationen.

Jag ska också säga att det på Greklands begäran har tillkommit en övrig fråga på mötet om instrumentalisering och hybridhot. Även här avser vi att lyssna på den information som vi får av grekerna.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen.

Vi går vidare till Rättsliga frågor, Lagstiftningsöverläggningar och dagordningspunkt 13, Översyn av Eurojustförordningen.

Anf. 65 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

I somras presenterade kommissionen ett förslag till ny Eurojustförordning som en del av ett paket på brottsbekämpningens område. Syftet med förslaget är att hantera de allt större utmaningar som kommer av allvarlig och organiserad gränsöverskridande brottslighet i unionen.

Målet med den nya förordningen är att förbättra Eurojusts interna funktion, styrning och operativa prestation, samtidigt som dess samarbete med EU-partner och tredjeländer ska stärkas. Genom förslaget har kommissionen bland annat lagt fram en ny styrningsmodell för Eurojust som medför betydande förändringar jämfört med hur styrningen ser ut i dag.

Den största förändringen med förslaget är inrättandet av en management board som ska ansvara för Eurojusts förvaltning och budget samt ge strategisk vägledning för verksamheten. Denna management board ska bestå av en representant för varje medlemsstat och en representant för kommissionen.

I dag styrs Eurojust av kollegiet, som består av nationella medlemmar från medlemsstaterna. Dess roll föreslås enligt det här förslaget begränsas till mer operativa frågor och ärendehantering. Regeringen anser att Eurojust är en viktig pusselbit för Sverige i kampen mot den grova gränsöverskridande brottsligheten. Vi välkomnar förslaget till ny Eurojustförordning som ett sätt att utveckla Eurojusts roll.

Vid RIF-mötet kommer en riktlinjedebatt att hållas då medlemsstaterna har möjlighet att framföra vilken del i förslaget till ny förordning som är viktigast och som därmed bör prioriteras i förhandlingarna.

Regeringen anser att frågorna om Eurojusts styrning är en sådan central och viktig del av förslaget att den bör prioriteras. Styrningsmodellen har hittills diskuterats på teknisk nivå. De flesta medlemsstaterna, inklusive Sverige, har framfört kritik mot förslaget i den här delen. Även Eurojust är kritisk. Det är därför viktigt att den nya styrningsmodellen möjliggör för Eurojust att nå sin fulla potential och att effektivitetshinder undanröjs.

Regeringen förespråkar en modell som effektivt minskar den administrativa bördan på de nationella medlemmarna. Det är samtidigt viktigt att bevara de nationella medlemsstaternas oberoende i det operativa arbetet och att de nationella medlemmarnas erfarenhet och kompetens tillvaratas i beslut om strategisk inriktning. Därför anser regeringen att reformen bör bygga vidare på och förbättra det befintliga ramverket, i stället för att som enligt det här förslaget förändra karaktären i grunden.

Anf. 66 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Jag har en fråga, eftersom vi nu möter en övergångsregering. Det här är ett nytt förslag till ny styrningsmodell som nu ska diskuteras för första gången. Avser övergångsregeringen att återkomma till exempelvis ansvarigt utskott för att förankra övergångsregeringens hantering av detta?

Jag kan tänka mig att det kanske inte har hunnits med än, men det är viktigt för en övergångsregering att vara lite återhållsam med nya politiska initiativ och långsiktiga ställningstaganden om man inte har förankrat dem ordentligt.

Anf. 67 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Jag borde kanske ha lyssnat på svaret på Matilda Ernkrans fråga innan jag ställde min fråga, men jag ställer den ändå.

Den svenska polisen har under en tid varit väldigt framgångsrik i förhandlingar med andra länder, vilket har inneburit att gängkriminella har lagförts, antingen i ett annat land eller efter att ha överlämnats till Sverige. Det här har varit ett effektivt och bra arbete.

Jag vet inte om det är statsrådet eller justitieministern som kommer att delta i själva rådsmötet, men tänker man ta upp Sverige som ett bra exempel på hur det går att jobba gränsöverskridande tillsammans för att komma åt den här kriminaliteten?

Anf. 68 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Ordförande! Jag tackar ledamoten för frågorna. Var den sistnämnda frågan om jag avser att föra fram Sverige som ett exempel eller om kommissionen avser att göra det?

Jag vet inte om det är statsrådet eller justitieministern som kommer att delta i själva rådsmötet. Oavsett vem det är var min fråga: Kommer svenska exempel att tas upp?

Anf. 70 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

När det gäller den delen är de svenska framgångarna exempellösa i internationell jämförelse och väcker väldigt stort intresse långt utanför Sveriges gränser, inte bara på rättsområdet utan även när det gäller migrationen. Det finns alltså ett stort intresse för hur Sverige arbetar och för de framgångar vi har haft. Vi får se hur diskussionen kommer att fortlöpa; detta är ju en diskussionspunkt.

Det är klart att detta är något som både jag och justitieministern hela tiden lyfter. Det är nog inte otroligt att vi kommer att lyfta det som ett gott exempel på hur man kan arbeta, även om det kanske primärt handlar om nationella ansträngningar snarare än om Eurojust. Det är ett omfattande diplomatiskt arbete, inte minst.

När det sedan gäller själva förordningen lämnade vi i somras ett fakta-PM till justitiekansliet. Det har tidigare hållits överläggningar där kring framtiden för Eurojust, vid åtminstone ett tillfälle. Det har även skett här i nämnden. Detta gjorde vi alltså i somras, men det har inte gått att hålla någon överläggning med ett utskott som har sommarledigt.

Det är klart att vi kommer att ha en balanserad ståndpunkt gällande detta. Mig veterligen råder det närmast hundra procentig politisk konsensus om att det här förslaget inte var så lyckat. Till och med Eurojust självt verkar skeptiska till det förslag som har kommit. Om EU-nämnden vill att Sverige ska inta en helt egen position bland EU:s 27 medlemsstater för jag självklart gärna en diskussion kring det, men att go with the flow i detta sammanhang är nog att inta ungefär den position vi har intagit.

Anf. 71 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Jag hade inga frågor i sak om den ståndpunkt som övergångsregeringen kommer med till EU-nämnden, utan det handlar mer om formen. Som övergångsregering behöver man, även när det gäller de här frågorna, tänka på att man kanske när det är möjligt kan behöva förankra någon extra gång i utskott för att kunna agera på EU-nivå. Jag vill bara få detta taget till uppteckningarna.

Jag uppfattar det som att övergångsregeringen avser att tänka på detta framåt – eller?

Anf. 72 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Jag redogjorde ju tidigare för hur diskussionen har varit på teknisk nivå.

Den ståndpunkt jag kommer med nu lyder: Det är viktigt att den nya styrningsmodellen möjliggör för Eurojust att nå sin fulla potential och att effektivitetshinder undanröjs. Vi föreslår en modell som effektivt minskar den administrativa bördan på de nationella medlemmarna. Det är samtidigt viktigt att bevara de nationella medlemmarnas oberoende i det operativa arbetet och att de nationella medlemmarnas erfarenheter och kompetens tillvaratas i beslutet om strategisk inriktning.

Jag tycker att det rör sig om en ganska bred hållning här. Men den kan göras ännu bredare och mer intetsägande om detta är nämndens uppfattning.

Anf. 73 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Som sagt, vi har ingen annan uppfattning när det gäller ståndpunkten i sak, utan detta är kanske mer en påminnelse om formen. Förhoppningsvis har vi en ny regering på plats ganska snart, och då kommer saker och ting att rulla som vanligt. Men jag ville ändå förhöra mig lite om hur man ser på sig själv som övergångsregering i relation till detta.

Anf. 74 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Ja, det är såklart ett viktigt inspel. När vi har diskuterat detta har vi tyckt att allt det jag nu sa egentligen ryms inom de tidigare ståndpunkterna – vikten av att tillvarata medlemsstaternas kompetens och erfarenhet och att minska byråkrati och administration. Jag tycker att vi har försökt tänka till och hitta en politiskt balanserad uppfattning kring detta.

Anf. 75 ORDFÖRANDEN:

Med detta konstaterar vi att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 14, Övriga frågor, Aktuella lagstiftningsförslag. Det rör sig om information från ordförandeskapet.

Anf. 76 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr ordförande! Även detta är en informationspunkt där vi avser att lyssna till informationen.

Anf. 77 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 15, Rysslands anfallskrig mot Ukraina: kampen mot strafflöshet.

Anf. 78 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr ordförande! Även detta är en återkommande punkt på RIF-råden. Det handlar även denna gång om en lägesrapport. Regeringen beslutade den 18 juni i år att Sverige ska ansluta sig till den utvidgade partiella överenskommelsen om förvaltningskommittén vid den särskilda tribunalen för aggressionsbrottet mot Ukraina samt ratificera konventionen om upprättandet av en internationell skadeståndskommission för Ukraina – detta efter att riksdagen kort dessförinnan röstat ja till regeringens propositioner i samma frågor.

I övrigt tänkte jag hänvisa till det skriftliga underlaget.

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 16, Europeiska åklagarmyndigheten.

Anf. 80 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):
Det handlar alltså om Eppo, och denna punkt kommer att strykas från dagordningen.

2025/26:52
25 september

Anf. 81 ORDFÖRANDEN:
Vi tackar så mycket för informationen om detta.
Vi går vidare till dagordningspunkt 17, Skyddet av civilsamhället och journalister.

Anf. 82 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):
Vid RIF-rådet väntas en diskussion om skydd för civilsamhälle och journalister. Medlemsstaterna har inbjudits att diskutera hur mediefrihet och rättsväsendets oberoende kan stärka varandra, hur transparens kring civilsamhällets finansiering kan säkerställas utan onödiga begränsningar samt om ytterligare EU-åtgärder behövs för att skydda journalister, aktivister och människorättsförsvarare.

Relevant EU-reglering på området finns bland annat i det så kallade SLAPP-direktivet från 2024, som behandlar skydd för personer som deltar i den offentliga debatten mot uppenbart ogrundade anspråk eller rättegångsmissbruk. Genomförandet av detta direktiv har medfört ytterligare processuella skyddsregler för journalister och andra som utnyttjar sin yttrandefrihet. Utöver direktivet finns en rekommendation från kommissionen från 2022 på samma tema och därutöver ytterligare en rekommendation från 2021 om säkerställande av journalisters och andra mediearbetares skydd, säkerhet och egenmakt.

EU:s mediefrihetsförordning är i kraft sedan i fjol. Den syftar bland annat till att skydda mediefrihet och redaktionellt oberoende. Även Europarådet har ett omfattande arbete för journalisters säkerhet.

Som ingång i denna diskussion vid rådsmötet vill regeringen framhålla att yttrandefrihet, ett självständigt civilsamhälle och fri press är grundläggande kärnvärden i det demokratiska statsskicket. Det ska stå var och en fritt att opinionsbilda och ta del av information och åsikter. I en turbulent omvärld är det av yttersta vikt med fria och oberoende medier.

Sverige har en lång och stolt tradition av stark yttrandefrihet, vilket bland annat kommer till uttryck i våra grundlagar, såväl regeringsformen som tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen. Regeringen värnar om journalister och deras rätt att arbeta utan rädsla för hot, hat eller otillbörlig påverkan. Som ett led i detta har regeringen också stärkt det straffrättsliga skyddet för journalister samt vidtagit andra åtgärder för att stärka stödet för utsatta journalister. Rättssystemet ska inte kunna missbrukas för att tysta den som granskar makten eller opinionsbildar.

Genom detta direktiv har ytterligare processuella skyddsregler för journalister och andra som utnyttjar sin yttrandefrihet, till exempel människorättsförsvarare, införts.

Anf. 83 REBECKA LE MOINE (MP):
Ordförande! Tack, statsrådet, för dragningen! Det som står i den svenska ståndpunkten är jätteviktigt.

Jag tycker att det är väldigt viktigt att man nu står upp för civilsamhällets möjligheter att opinionsbilda. Det är egentligen en självklarhet, men det var inte länge sedan som Kristdemokraterna gick till

val på hårdare straff för klimataktivisterna eller som Liberalerna aviserade att man bryter kontakten med Sveriges största miljöorganisation.

I går var det också 25 år sedan Dawit Isaak frihetsberövades, och han har sedan dess inte fått en rättvis rättegång.

Under den här mandatperioden har också FN:s särskilda rapportörer varnat för att fredliga klimataktivisterna i Sverige har riskerat att kriminaliseras. Även FN:s särskilda rapportör för miljö- och människorättsförsvare har riktat kritik mot Sverige.

Det är otroligt viktigt att vi nu står upp för alla människors rätt vad gäller både aktivism och journalistik. Jag hoppas att detta är en fråga där vi kan återupprätta vårt rykte. Jag önskar lycka till vid rådmötet och hoppas att man står upp för dessa viktiga grundläggande värden för demokratin.

Anf. 84 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Nämnden kan såklart utgå från att jag kommer att stå upp för ett starkt civilsamhälle, vår demokrati och vår yttrandefrihet. Jag tänkte inte stå upp för rätten att begå brott i olika politiska aktioners namn, utan det ser jag som något helt annat.

Det pågår i flera medlemsstater en bekymmersam utveckling, ska man veta. Jag tror att mycket av diskussionen kommer att kretsa kring detta. Man behöver inte åka så långt för att se hur personer fängslas och inte kan verka under demokratiskt skydd. Vi vet att utvecklingen där går åt fel håll. Jag tror att mycket av diskussionen kommer att handla om just detta.

Att politiska partier själva avgör vilka organisationer man vill ha kontakt med ser jag ärligt talat som en helt annan fråga.

Anf. 85 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi så mycket för det och konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 19, Övriga frågor, Den årliga lägesrapporten om förenkling, genomförande och efterlevnad.

Anf. 86 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr ordförande! Detta är en informationspunkt. Jag kan chocka nämnden genom att säga att jag även här avser att lyssna till den information som ges.

Jag vill även informera nämnden om att vi fått information om att det kommer att tillkomma ytterligare två övriga frågor. Den ena handlar om att Frankrike avser att lyfta behovet av datalagring inför att kommissionen väntas presentera ett förslag i början av nästa år, har vi fått veta. Den andra punkten handlar om att kommissionen vill informera om en rapport om implementeringen av en rekommendation om processuella rättigheter för häktade. Detta är den information vi har fått, och jag vet inte mycket mer än så.

Anf. 87 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Detta är väl den sista punkten, och eftersom den heter Övriga frågor passar jag på att ställa min fråga här. Johan Forssell har ju i EU-nämnden företrätt sig själv, Gunnar Strömmer och Elisabet Lann, så

det kan vara en fin information till EU-nämnden hur regeringen kommer att företrädas i rådet.

2025/26:52
25 september

Anf. 88 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

De som åker till RIF-rådet denna gång blir justitieministern och undertecknad.

Anf. 89 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen och deltagandet vid dagens sammanträde i EU-nämnden. Lycka till på rådet och trevlig helg när det blir dags!

Anf. 90 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Jag önskar nämnden en fortsatt trevlig dag.

§ 3 Rättsliga och inrikes frågor

Jämställdhetsminister Nina Larsson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 5–6 mars 2026

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 1–2 oktober 2026

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar jämställdhetsminister Nina Larsson med medarbetare välkomna och börjar med en återrapport från mötet den 5–6 mars 2026.

Anf. 92 Jämställdhetsminister NINA LARSSON (L):

Jag har inget att tillägga till den skriftliga rapporteringen från rådsmötet den 5–6 mars.

Anf. 93 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen.

Vi går vidare till rådsdagordningens punkt 18, Slutsatser om kampen mot rasism och rasdiskriminering i Europa.

Anf. 94 Jämställdhetsminister NINA LARSSON (L):

Ordförande! Jag vill alltså informera och samråda om dagordningspunkt 18, vilket är en besluts- och diskussionspunkt där rådet väntas godkänna rådsslutsatser om kampen mot rasism och rasdiskriminering i Europa.

Syftet med rådsslutsatserna är att lägga fram rådets syn på riktningen i unionens och medlemsstaternas arbete mot rasism. Bakgrunden är den strategi mot rasism som kommissionen presenterade den 20 januari i år och som gäller mellan 2026 och 2030. I utkastet till slutsatser inbjuds medlemsstaterna att agera genom att bland annat bidra till genomförandet av EU:s strategier och ramverk, utarbeta nationella handlingsplaner, bekämpa hatbrott, stärka det förebyggande arbetet och förbättra kunskapsläget.

Kommissionen inbjuds i utkastet bland annat att löpande följa utvecklingen och stödja medlemsstaternas arbete. Sverige har under förhandlingarna fått gehör för många av våra synpunkter samt ett antal förtydliganden. Det handlar till exempel om större flexibilitet för medlemsstaterna gällande insamling av jämlikhetsdata. Det handlar även om tydlighet i vikten av att kommissionen följer upp arbetet mot rasism och att texten understryker behovet av fortsatta åtgärder på de områden som bedöms prioriterade av respektive medlemsstat.

Under samma dagordningspunkt har ordförandeskapet satt upp en diskussion om arbetet mot rasism och andra former av diskriminering och hat. Syftet med diskussionen är att blicka framåt mot bakgrund av rådsslutsatsernas innehåll.

Regeringen avser att ställa sig bakom godkännande av utkastet till slutsatser. Regeringen välkomnar en diskussion om EU:s och medlemsstaternas arbete med att bekämpa rasism. Att bekämpa rasism är en integrerad del av arbetet med att upprätthålla respekten för unionens värden inklusive stadgan om de grundläggande rättigheterna.

Anf. 95 MATILDA ERNKRANS (S):

Det är förödligt att statsrådet tar sig tid att komma till EU-nämnden som statsråd, som det är tänkt. Jättebra!

Det är naturligtvis oerhört viktigt att man kan få de här rådsslutsatserna på plats. Statsrådet säger också att man har fått in en större flexibilitet när det gäller att insamla jämlikhetsdata. Nu plockar jag bara ur mitt huvud, men det föranleder mig ändå att ställa frågan: Vad betyder det egentligen? Det är väl inte i samband med detta vi har haft diskussionen om hur vi samlar in data när det gäller jämställdhet och annat, som det har varit lite diskussion om. Alla har ju inte varit så glada över hur regeringen har agerat. Men jag antar att detta är något annat?

Anf. 96 Jämställdhetsminister NINA LARSSON (L):

Ordförande! Jag tackar för frågan. Det är inte samma ärende. I den strategi som kommissionen har lagt fram har däremot jämlikhetsdata med anledning av övergripande statistik över befolkningarnas sammansättningar och så vidare tagits upp, och då är det viktigt att medlemsstaterna har en flexibilitet i hur man förhåller sig till det.

Regeringens uppfattning har varit att det är den stödjande delen från EU-institutionen FRA, som namnet förkortas, som bör vara den som stöttar med kvalitativa studier i detta.

Anf. 97 ORDFÖRANDEN:

Inte att förväxla med det svenska FRA, säger jag för säkerhets skull.

Anf. 98 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Jag tackar för den informationen.

Vi tycker som sagt inget annat än att man ska ställa sig bakom slutsatserna i det här skedet, och sedan återstår arbetet i respektive medlemsstat med att bidra till att göra arbetet med att bekämpa rasism som en viktig del i vardagsarbetet.

Anf. 99 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens både ståndpunkt och inriktning.

Vi tackar Nina Larsson med medarbetare för närvaro och deltagande vid sammanträdet i dagens EU-nämnd och önskar lycka till på rådet och trevlig helg när det blir dags.

§ 4 Jordbruks- och fiskefrågor

Statssekreterare Daniel Liljeberg

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 13 juli 2026

Återrapport från informellt ministermöte den 8 september 2026

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 28–29 september 2026

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

Vi har nu med oss statssekreterare Daniel Liljeberg, och vi börjar med två återrapporter.

Anf. 101 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Nämnden har fått två rapporter om dessa evenemang, och jag har inget ytterligare att tillägga om inte nämnden har frågor.

Anf. 102 ORDFÖRANDEN:

Ingen önskar ordet.

Vi går då vidare till dagordningspunkt 3 under Lagstiftningsöverläggningar på rådsdagordningen, Förordningen om fastställande av villkoren för genomförandet av unionens stöd inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken.

Anf. 103 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Vi har under året haft flera tillfällen att prata om förslaget till CAP efter 2027. Vid rådsmötet nu i september kommer det att hållas en diskussion om de kvarvarande knäckfrågorna i förhandlingen.

Som jag har sagt tidigare är regeringens utgångspunkt tydlig: Den framtida jordbrukspolitiken måste stärka lönsamheten och konkurrenskraften och förenkla för både företag och myndigheter samtidigt som den bidrar till att uppfylla gemensamt beslutade miljö- och klimatåtaganden.

I ljuset av detta ser regeringen positivt på att förslaget innebär lägre detaljeringsgrad och ökad flexibilitet. Förhandlingarna i rådet går i stort i linje med svenska ståndpunkter, men vi ser fortsatt behov av vissa justeringar. Vi anser fortfarande att fler delar behöver vara frivilliga så att medlemsstater kan välja och anpassa åtgärder efter nationella och regionala förutsättningar och behov. Det finns också utrymme för ytterligare förenkling, särskilt vad gäller kontroller och sanktioner.

Den viktigaste utestående frågan för Sverige när det kommer till förhandlingarna är DABIS, det arealbaserade inkomststödet. När det gäller neddragning av och stödtak för DABIS förutser vi att kommande diskussioner kommer att handla om att justera förslaget för att göra det mer acceptabelt för medlemsstaterna. Om förslaget justeras genom höjda trösklar och/eller sänkta procentsatser och på så vis får rimliga konsekvenser för svenska företag skulle det kunna vara en utveckling som regeringen ställer sig bakom.

Det är angeläget att Sverige kan vara en aktiv part i förhandlingen av DABIS för att verka för att utfallet blir rimligt. Det är dock viktigt att

notera att DABIS inte förhandlas i jordbruks- och fiskerådet, utan beslut om DABIS kommer att fattas av Europeiska rådet.

Vidare anser regeringen att det är viktigt att de nationella rekommendationerna från kommissionen inte begränsar möjligheterna att utforma träffsäkra stödåtgärder mer än nödvändigt. Samtidigt är det viktigt att värna gemensamma ramar och likvärdiga konkurrensvillkor på den inre marknaden.

Sedan i juli har Irland tagit över ordförandeskapsklubban i EU, och de hoppas komma fram till en partiell allmän riktlinje för CAP i oktober eller november.

Anf. 104 AIDA BIRINXHIKU (S):

Vi har en tidigare avvikande ståndpunkt som vi skulle vilja hålla fast vid, där vi bland annat lyfter att vi tycker att man starkare ska betona miljö och klimat i ljuset av att vi ser att jordbrukssektorn behöver ställa om i snabbare takt.

Vi tar också upp generationsväxling, regionala förhållanden och djurskydd mot bakgrund av att det allmänna lagstiftningsarbetet har avstannat vad gäller det senare.

Anf. 105 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Det där är en gemensam avvikande ståndpunkt som vi har haft sedan tidigare, och även vi står fast vid den.

Anf. 106 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Tack till statssekreteraren för redogörelsen! Också Vänsterpartiet har haft diverse avvikande ståndpunkter.

Vi menar nu att förslaget till svensk ståndpunkt har ett flertal brister och oklarheter. Vi menar att regeringen i ståndpunkten borde tydliggöra att mer flexibilitet och förenkling i förslaget inte får genomföras på bekostnad av sänkta klimat- och miljöambitioner. Vi menar att regeringens utgångspunkt borde vara att verka för att reformera stödstrukturer för kostnadseffektiva utsläppsminskningar och stärkt miljöhänsyn inom den gemensamma jordbrukspolitiken.

Ökat fokus behöver ligga främst på en robust hållbar primärproduktion i hela landet som kan bidra till en trygg livsmedelsförsörjning och därigenom en ökad beredskap. Vi menar också att utgångspunkten bör vara att stärka förutsättningar för aktiva små och medelstora lantbruk som går före med ökad hänsyn till klimat, biologisk mångfald och stärkt djurvälfärd.

En stärkt stödstruktur för ett fossiloberoende och hållbart jordbruk är en förutsättning för stärkt livsmedelsförsörjning och beredskap. En sådan inriktning kommer att kräva avveckling av EU-subventioner till storskalig animalieindustri och stärkt medfinansiering för grön omställning.

Jag valde att ta fram all vår kritik här. Många partier före mig har hänvisat till tidigare avvikande ståndpunkt. Med tanke på att vi är fyra partier på den här sidan som från och med nästa vecka utgör en majoritet i Sveriges riksdag och eftersom vi har ganska många gemensamma ståndpunkter bör det klargöras för statssekreteraren vad vi fyra gemensamt tycker.

2025/26:52
25 september

Anf. 107 REBECCA LE MOINE (MP):

Ordförande! Tack till statssekreteraren för dragningen! Jag instämmer i vad mina kollegor har sagt här tidigare.

Vi från Miljöpartiets sida har väldigt höga ambitioner vad gäller både natur, miljö, klimat och djurvälstånd. I hela debatten om det som regeringen hade som förslag, att slopa beteskravet i Sverige, har vi i stället drivit på för att utvidga beteskravet och driva den frågan i EU för fler djurarter än kor. Det hade kunnat vara på sin plats att ta tillfället i akt och verkligen kunna göra ett stort lyft för djurvälstånden inom hela EU vad gäller detta.

Vad gäller restaureringslagen hade vi gärna sett att man hade kopplat ihop det hela, för om inte nu – när ska det någonsin göras? Vi måste se till att de lantbrukare och markägare som vill och kan ska kunna ges incitament och möjlighet att bidra både till klimatmålen och till biodiversitetsmålen.

Vi är också skeptiska till arealstödet. Det motiveras med att det ska vara mer betoning på frivillighet, vilket vi från Miljöpartiet ifrågasätter. Det motiveras delvis utifrån beredskapsargument, vilket är en slutsats som vi från Miljöpartiet helt enkelt inte delar. Vi ser att småskalighet har väldigt stora fördelar, där man kan göra sig mer oberoende av stora globala handelsflöden vad gäller bland annat insatsmedel. Vi hade gärna tryckt på regionala kretslopp och ekologisk produktion, vilket också står sig bättre i osäkra tider när man inte kan garantera till exempel konstgödselleveranser från det fåtal länder som står för den största produktionen av konstgödsel.

Vi tycker att det är ett missat tillfälle om vi inte kan trycka mer på det småskaliga, på beredskapsbiten kopplat till detta, på djurvälstånden och på miljö och klimat. Detta vill vi framföra i relation till vår avvikande standpunkt.

Anf. 108 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Jag vill understryka att det i det svenska förslaget till standpunkt framgår att regeringen anser att nuvarande klimat- och miljöåtaganden förstås ska bibehållas. Jag vill också understryka att i förslaget till CAP är 43 procent av beloppen öronmärka för klimat- och miljöåtgärder, vilket är ganska omfattande.

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en avvikande standpunkt från Socialdemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Anf. 110 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! För tydlighets skull: Jag uppfattade det som att Socialdemokraterna och Centern var överens om en avvikande standpunkt utifrån den formulering som Aida Birinxhiku förde fram. Sedan utgår jag ifrån att Vänstern och Miljöpartiet hakar på den standpunkt vi hade sedan tidigare.

Ordföranden får kanske reda ut om Vänstern och Miljöpartiet har något ytterligare vid sidan av.

Så här har vi hanterat det hela tidigare.

Anf. 111 ORDFÖRANDEN:
Jag uppfattade det som ett anslutande.

2025/26:52
25 september

Anf. 112 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Det stämmer att Miljöpartiet ansluter till en så kallad gemensam avvikande ståndpunkt i vissa delar, bland annat vad gäller djurvälstånd, men vi vill även komplettera med en egen avvikande ståndpunkt med alla de delar som jag förde fram.

Det är jättebra att man öronmärker en stor del till klimatåtgärder, men det säger tyvärr ingenting om djurvälståndet. Det verkar finnas en förväntan härifrån att det inkorporeras i den svenska ståndpunkten; vi ska ligga i framkant och ta detta tillfälle i akt att driva på för en starkare djurvälstånd i hela unionen.

Anf. 113 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Också jag ansluter till en gemensam avvikande ståndpunkt. Enligt mig är den egentligen inte avvikande, eftersom dessa fyra partier från och med nästa vecka är i majoritet. Därmed borde det vara den ståndpunkten som nämnden nu antar.

I övrigt har jag också ett tillägg i en egen avvikande ståndpunkt.

Anf. 114 ORDFÖRANDEN:

Majoriteten i EU-nämnden är vad den är den här veckan.

Jag konstaterar att det finns en gemensam avvikande ståndpunkt från Socialdemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet och Miljöpartiet och därtill en avvikande ståndpunkt från Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Är det korrekt uppfattat? Ja. I övrigt finns det stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Anf. 115 MARTIN KINNUNEN (SD):

Hur funkar det egentligen? Om någon har en avvikande ståndpunkt och den vinner, då har man ju en avvikande ståndpunkt mot den ståndpunkt som man har anslutit sig till. Ska man kunna gardera på det sättet?

Låt säga att de andra hade varit i majoritet här och de hade fått majoritet för en ny ståndpunkt. Om sedan delar av samma majoritet hade haft en avvikande ståndpunkt från *den* majoriteten känns det som att man i så fall borde släppa den avvikande ståndpunkten om man ska ansluta sig till en ny ståndpunkt.

Anf. 116 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att man får betrakta det som olika delpunkter. Man kan ha en gemensam avvikande ståndpunkt vid vissa delar. Utöver det vill här Miljöpartiet och Vänsterpartiet gå längre i någon del. Det tror jag förekommer i legio.

Anf. 117 AIDA BIRINXHIKU (S):

Med tanke på att vi har fördjupat diskussionen vill jag bara tydliggöra att den avvikande ståndpunkt som är gemensam och som jag hänvisade till rör den som var föremål för överläggning i miljö- och jordbruksutskottet i

oktober och som sedan också var uppe i EU-nämnden i april och juni, då vi hade en gemensam ståndpunkt.

Anf. 118 ORDFÖRANDEN:

Låt mig göra ett nytt försök.

Med de nu redovisade avvikande ståndpunkterna konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi rör oss vidare till dagordningspunkt 4, Marknadssituationen, särskilt efter invasionen av Ukraina.

Anf. 119 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Vid rådsmötet kommer kommissionen att informera om situationen på jordbruksmarknaderna, med särskilt fokus på utvecklingen efter det ryska anfallskriget mot Ukraina. Ukrainas jordbruksminister kommer att delta i den första delen av mötet. Därefter kommer medlemsstaterna att redogöra för situationen i sina respektive länder.

Regeringen kommer att informera om situationen på den svenska marknaden samt uttrycka sitt fortsatta stöd till Ukraina och strävan att underlätta för Ukrainas närmande till EU.

I Sverige har vädret varit varierande under sommaren, och skördarna som i juni förväntades bli ovanligt låga ligger nu närmare normalnivåer. Produktionen av animalieprodukter i juni ökade jämfört med samma period förra året. I flera delar av landet har det varit torrt, och grundvattennivåerna ligger på många platser mycket under det normala. Vädret framöver förväntas bli varierande men stabilt.

Kommissionär Hansen skickade i juli ett brev till EU:s jordbruksministrar om konsekvenserna för jordbruket i EU efter sommarens värmeböljor, torka och skogsbränder. Där listades vilka åtgärder som vidtagits och vilka åtgärder som finns tillgängliga för medlemsstater. Regeringen har välkomnat brevet och uttrycker sympati med de länder som har drabbats.

Regeringen ser också att kriget i Mellanöstern skapar stor osäkerhet på jordbruksmarknaden och bidrar till ökade priser på insatsvaror. Kommissionens beslut att på grund av effekterna av kriget i Mellanöstern dels införa ett tillfälligt undantag från statsstödsreglerna, dels öppna EU:s jordbruksreserv har tillåtit oss att ta fram två stöd till jordbruket: ett nationellt stöd som kompenserar primärproducenter för ökade kostnader för kvävegödsel och drivmedel och ett kompletterande stöd från EU:s jordbruksreserv som regeringen kommer att föreslå ska kompensera för ökade kostnader för fosforgödsel. Detta måste dock fortfarande godkännas av kommissionen.

Regeringen anser att dessa stöd kommer att bidra till att stabilisera den svenska jordbruksmarknaden och stödja våra primärproducenters konkurrenskraft.

Anf. 120 AIDA BIRINXHIKU (S):

Jag tackar statssekreteraren för föredragningen.

Denna punkt har varit upp i nämnden tidigare. Då har vi bland annat diskuterat den ryska fisken.

Jag vill inledningsvis säga att vi välkomnar kommissionens senaste förslag om importförbud för rysk fisk, men vi har också tidigare haft en

avvikande ståndpunkt som rör ursprungsmärkning på EU-nivå. Vi förstår naturligtvis att det innebär en längre process, men vi tycker att den svenska regeringen även fortsättningsvis ska verka för detta.

2025/26:52
25 september

Anf. 121 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Jag har en kort fråga, men det är möjligt att det inte går att svara på den eftersom mötet ännu inte har ägt rum. Det gäller stöd som finns, till exempel tullfrihet för Ukrainas jordbruksprodukter. Länder som gränsar till Ukraina har ju fått undantag från det.

Finns det någon kännedom om den nya ungerska regeringen har samma åsikt i frågan som den förra? Eller ser man någon ändring vad gäller jordbrukspolitiken?

Anf. 122 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Låt mig börja med den senare frågan. Jag har tyvärr ingen kunskap om den nya ungerska regeringens positioner i dessa frågor. Jag får återkomma, för jag har tyvärr inte sådan information.

Låt mig gå vidare till Socialdemokraternas frågor om ursprungsmärkning. Som Aida nämnde fanns ett sådant förslag i det senaste förslaget till sanktionspaketet, men eftersom sanktionspaketen kräver enhälliga beslut och några länder motsatte sig detta kunde vi inte gå i mål. Det beklagar vi förstås.

Anf. 123 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att vi fick en avvikande ståndpunkt från Socialdemokraterna. I övrigt finns det stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Förordningen om fastställande för perioden 2028–2034 av villkoren för genomförandet av unionens stöd till den gemensamma fiskeripolitiken, till europeiska världshavspakten och till unionens havs- och vattenbrukspolitik.

Anf. 124 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Kommissionens förslag till finansiering av den gemensamma fiskeripolitiken efter 2027 inom ramen för NRP-förordningen har nu förhandlats sedan september 2025. Vid det kommande rådsmötet väntas ministrarna anta en partiell allmän riktlinje avseende vissa mer detaljerade regler om vad som är stödberättigat.

Inför junirådet var förslaget uppe för samråd i EU-nämnden. Precis före rådsmötets start annonserade dock ordförandeskapet att det inte funnits stöd för en partiell allmän riktlinje. Punkten omvandlades därför till en informationspunkt.

Regeringen har varit positiv till de förenklingsambitioner som genomförs men har samtidigt ansett att det är viktigt att de mer specifika stödvillkoren säkerställer ett enhetligt genomförande och lika konkurrensvillkor. Sverige har i diskussionerna även framfört att det är särskilt viktigt att stödet för den gemensamma fiskeripolitiken möjliggör ett effektivt genomförande av fiskerikontrollen och datainsamlingen och därmed säkerställer detta i hela unionen.

Finansiering av dessa områden har sedan tidigare inkluderats som

obligatorisk i den övergripande NRP-förordningen och preciseras nu i sektorsförslaget, vilket är positivt. Sektorsförslaget, som alltså är det som nu ska diskuteras, fokuserar på villkor för stöd inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken inklusive vattenbruk.

Förutom obligatoriskt stöd till fiskerikontroll och datainsamling preciseras även villkor för stödberättigande för eventuella återkrav av stöd, överensstämmelse med WTO-avtalet och fiskerikonventionen samt villkor för stöd vid investeringar inom fiskeflottan.

Som jag nämnde var den här punkten uppe för samråd i EU-nämnden inför junirådet. Då avsåg regeringen att stå bakom förslaget till fastställandet av riktlinjer. Därefter har det dock skett förändringar som gör att regeringen har blivit mer skeptisk till delar av förslaget. Det avser huvudsakligen inkludering av stöd till nybyggnation av fiskefartyg utöver stöd till investeringar ombord på befintliga fartyg.

Regeringens inställning har varit att denna utvidgning av stödmöjligheter inte är bästa användning av en begränsad EU-finansiering utan ska avgöras av fiskeaktörens bedömning av en långsiktigt hållbar verksamhet. Investeringssöd för nya fartyg riskerar att snedvrider konkurrensen mellan medlemsstater och mellan fiskeföretag som nyttjar samma resurs.

De villkor som föreslås för stöd till nybyggnation är dessutom relativt svaga och kan motverka målen att undvika överkapacitet och överfiske. Regeringens förslag till ståndpunkt är därför att Sverige ska rösta nej till den partiella allmänna riktlinje som nu ligger på bordet.

Anf. 125 AIDA BIRINXHIKU (S):

Jag tackar statssekreteraren för föredragningen.

Det här är en annan linje, som vi naturligtvis får förhålla oss till. Det innebär också att regeringen har möjlighet att verka för fler saker i kompromissen. Vi från Socialdemokraternas håll tycker att regeringen även bör verka tydligare för att inskräpa att fisken ska gå till humankonsumtion men också tydligare betona att reglerna för fonden måste utformas på ett sätt som garanterar att stödet inte hamnar hos det storskaliga industriella trålfisket.

Det är två aspekter som vi vill föra till protokollet.

Anf. 126 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Jag har inget ytterligare att tillägga, utan kan instämma i mycket av det som Aida sa. Det här är regeringens uppfattning och vad vi verkar för.

Anf. 127 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Vi i Vänsterpartiet har tidigare haft en avvikande ståndpunkt. Vi står kvar vid den. Även om det är en ny situation nu har vi ändå fört fram viktiga ställningstaganden.

Anf. 128 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Även vi i Miljöpartiet har haft en avvikande ståndpunkt, som vi står fast vid. Vi har redogjort för den tidigare.

Med avvikande ståndpunkter från Vänsterpartiet och Miljöpartiet konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Förordning om ändring av Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden.

Anf. 130 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Kommissionens förslag, som avser en ändring av innevarande period för havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden, kom i måndags. Kommissionen kommer att presentera förslaget på nästa veckas rådsmöte. Syftet med behandlingen på rådet är att ge eventuell vägledning för den fortsatta granskningen av förslaget i relevanta förberedande och rådsförberedande organ.

Då förslaget nyss kommit har vi inte hunnit analysera det i alla delar. Generellt anser regeringen dock att fonden bör stödja ett effektivt genomförande av den gemensamma fiskeripolitiken och EU:s integrerade havspolitik. Det är en förutsättning för livskraftiga fiskbestånd och en konkurrenskraftig blå värdekedja.

Anf. 131 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Då har vi kommit till dagordningspunkt 7, EU–Förenade kungariket: årligt samråd om fiskemöjligheter för 2027.

Anf. 132 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Avsikten med diskussionen om fiskemöjligheter för bestånd som delas mellan EU och Storbritannien är att rådet ska ges möjlighet att lämna synpunkter inför de kommande förhandlingarna om fiskemöjligheter för nästa år. Kommissionen företräder EU i förhandlingarna, och utgångspunkten är handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Storbritannien. Förhandlingsresultatet förs sedan in i EU:s kvotförordning för Nordostatlanten, som beslutas i jordbruks- och fiskerådsmötet i december.

Ett stort antal bestånd delas mellan EU och Storbritannien, och efter Storbritanniens utträde ur EU är relationen mellan parterna på fiskeområdet komplicerad. Diskussioner kan väntas vad gäller både fångstnivåer och olika villkor för fiskets bedrivande. För svenskt fiske är det viktigt att säkra tillträdet till brittiska vatten för sill, makrill och tobis.

Regeringen anser att fångstnivåerna för de gemensamma bestånden ska grunda sig på målen och principerna i den gemensamma fiskeripolitiken samt handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Storbritannien och att lika behandling samt möjligheter till fortsatt flexibilitet mellan områden är viktiga frågor.

Detta är särskilt viktigt för att säkerställa att svenska fiskare fortsatt kan ha tillgång till brittiska vatten för de fisken där det finns en tradition av detta och där det är mest ändamålsenligt för bevarandet av de gemensamma bestånden.

Anf. 133 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, EU–Norge, EU–Norge–Förenade kungariket och kuststaterna: årliga samråd för 2027.

Anf. 134 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Avsikten med dagordningspunkten är, likt föregående dagordningspunkt, att rådet ska lämna synpunkter till kommissionen inför kommande förhandlingar mellan EU och Norge samt mellan EU och andra kuststater vid Nordostatlantens om fiskemöjligheter för gemensamma fiskebestånd för 2027. Även här företräder kommissionen EU i förhandlingarna och förhandlar enligt långsiktiga mandat som antagits genom rådsbeslut. Förhandlingsresultatet förs sedan in i EU:s kvotförordning för Nordostatlantens på jordbruks- och fiskerådsmötet i december.

Förhandlingarna med Norge styrs av olika ramavtal mellan EU och Norge och rör fisket i Nordsjön och Skagerrak. Mellan EU och Norge är det framför allt tillträde till varandras vatten och utbyte av fiskemöjligheter, liksom fiskemöjligheter i Skagerrak, som är i huvudfokus. I konsultationerna med Norge är det vissa arter i Skagerrak som är av stort intresse för Sverige, liksom kvoter och tillträde till Nordsjön genom det så kallade naboavtalet. De flesta bestånden i Skagerrak är delade med Nordsjön, och i praktiken styrs därför flera av fångstnivåerna i Skagerrak av de beslut som fattas mellan EU, Norge och Storbritannien för Nordsjön.

Relationen mellan EU och Norge har varit ansträngd under senare år. Bland annat vill Norge, i vissa fall med stöd av Storbritannien, se en ny fördelning av flera arter. Norge vill också generellt minska EU:s tillträde till norska vatten. EU:s hållning har varit att kvotfördelningen och tillträdet ska fortsätta att grunda sig på traditionella fångstnivåer. Förhandlingarna mellan kuststater avser fastställande av fiskemöjligheter för makrill, blåvitling, atlantoskandisk sill och kungsfisk.

Sedan flera år tillbaka har kuststaterna inte lyckats enas om hur bestånden ska fördelas. Det är olyckligt, eftersom det innebär att arterna fiskas över hållbara nivåer. Avseende frågan om fördelning kommer EU:s hållning även här att vara att kuststaterna bör hålla sig till traditionella nivåer i enlighet med vetenskaplig rådgivning. Övriga kuststater vill i stället ha högre andelar än tidigare.

Regeringen anser att EU i förhandlingarna ska sträva efter att uppnå målen och principerna i den gemensamma fiskeripolitiken, inte minst målet om maximal hållbar avkastning. Regeringen anser också att det är viktigt att bevara den traditionella fördelningen av fiskemöjligheter mellan länderna, liksom tillträdet till varandras vatten. Detta är en viktig förutsättning för att uppnå långsiktigt hållbart fiske men också för att bevara det svenska traditionella fisket.

Anf. 135 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 9, Övriga frågor.

Anf. 136 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:
Jag har inget att tillägga.

2025/26:52
25 september

Anf. 137 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen.

Vi tackar så mycket för deltagandet vid dagens sammanträde i EU-nämnden. Lycka till på rådet! Trevlig helg när det blir dags!

Innehållsförteckning

§ 1 Utrikesfrågor – försvar	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Försvarsminister PÅL JONSON (M).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Försvarsminister PÅL JONSON (M).....	1
Anf. 5 MARKUS SELIN (S).....	2
Anf. 6 Försvarsminister PÅL JONSON (M).....	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 8 Försvarsminister PÅL JONSON (M).....	2
Anf. 9 MARKUS SELIN (S).....	3
Anf. 10 Försvarsminister PÅL JONSON (M).....	3
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 12 Försvarsminister PÅL JONSON (M).....	4
Anf. 13 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 14 Försvarsminister PÅL JONSON (M).....	4
§ 2 Rättsliga och inrikes frågor	5
Anf. 15 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 16 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	5
Anf. 17 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 18 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	5
Anf. 19 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	6
Anf. 20 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	6
Anf. 21 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 22 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	6
Anf. 23 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	7
Anf. 24 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	7
Anf. 25 REBECKA LE MOINE (MP).....	8
Anf. 26 JOAR FORSSELL (L)	8
Anf. 27 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	9
Anf. 28 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	9
Anf. 29 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	10
Anf. 30 REBECKA LE MOINE (MP).....	10
Anf. 31 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	10
Anf. 32 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	10
Anf. 33 REBECKA LE MOINE (MP).....	10
Anf. 34 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 35 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	11
Anf. 36 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 37 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	11
Anf. 38 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	12
Anf. 39 ANNA LASSES (C).....	12
Anf. 40 REBECKA LE MOINE (MP).....	12
Anf. 41 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 42 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	12
Anf. 43 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 44 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	13
Anf. 45 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 46 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	13
Anf. 47 ORDFÖRANDEN.....	13

Anf. 48	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	13
Anf. 49	ILONA SZATMÁRI WALDAU (V)	14
Anf. 50	ANNA LASSES (C)	14
Anf. 51	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	14
Anf. 52	ANNA LASSES (C)	15
Anf. 53	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 54	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	15
Anf. 55	ILONA SZATMÁRI WALDAU (V)	15
Anf. 56	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 57	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	16
Anf. 58	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 59	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	16
Anf. 60	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 61	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	16
Anf. 62	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 63	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	17
Anf. 64	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 65	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	17
Anf. 66	MATILDA ERNKRANS (S)	18
Anf. 67	ILONA SZATMÁRI WALDAU (V)	18
Anf. 68	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	18
Anf. 69	ILONA SZATMÁRI WALDAU (V)	19
Anf. 70	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	19
Anf. 71	MATILDA ERNKRANS (S)	19
Anf. 72	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	19
Anf. 73	MATILDA ERNKRANS (S)	20
Anf. 74	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	20
Anf. 75	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 76	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	20
Anf. 77	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 78	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	20
Anf. 79	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 80	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	21
Anf. 81	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 82	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	21
Anf. 83	REBECKA LE MOINE (MP)	21
Anf. 84	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	22
Anf. 85	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 86	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	22
Anf. 87	MATILDA ERNKRANS (S)	22
Anf. 88	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	23
Anf. 89	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 90	Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	23
§ 3 Rättsliga och inrikes frågor		24
Anf. 91	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 92	Jämställdhetsminister NINA LARSSON (L)	24
Anf. 93	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 94	Jämställdhetsminister NINA LARSSON (L)	24
Anf. 95	MATILDA ERNKRANS (S)	25
Anf. 96	Jämställdhetsminister NINA LARSSON (L)	25
Anf. 97	ORDFÖRANDEN	25

Anf. 98	MATILDA ERNKRANS (S)	25
Anf. 99	ORDFÖRANDEN	25
§ 4	Jordbruks- och fiskefrågor	26
Anf. 100	ORDFÖRANDEN	26
Anf. 101	Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	26
Anf. 102	ORDFÖRANDEN	26
Anf. 103	Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	26
Anf. 104	AIDA BIRINXHIKU (S)	27
Anf. 105	ANNA LASSES (C)	27
Anf. 106	ILONA SZATMÁRI WALDAU (V)	27
Anf. 107	REBECKA LE MOINE (MP)	28
Anf. 108	Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	28
Anf. 109	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 110	MATILDA ERNKRANS (S)	28
Anf. 111	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 112	REBECKA LE MOINE (MP)	29
Anf. 113	ILONA SZATMÁRI WALDAU (V)	29
Anf. 114	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 115	MARTIN KINNUNEN (SD)	29
Anf. 116	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 117	AIDA BIRINXHIKU (S)	29
Anf. 118	ORDFÖRANDEN	30
Anf. 119	Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	30
Anf. 120	AIDA BIRINXHIKU (S)	30
Anf. 121	ILONA SZATMÁRI WALDAU (V)	31
Anf. 122	Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	31
Anf. 123	ORDFÖRANDEN	31
Anf. 124	Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	31
Anf. 125	AIDA BIRINXHIKU (S)	32
Anf. 126	Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	32
Anf. 127	ILONA SZATMÁRI WALDAU (V)	32
Anf. 128	REBECKA LE MOINE (MP)	32
Anf. 129	ORDFÖRANDEN	33
Anf. 130	Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	33
Anf. 131	ORDFÖRANDEN	33
Anf. 132	Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	33
Anf. 133	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 134	Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	34
Anf. 135	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 136	Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	35
Anf. 137	ORDFÖRANDEN	35